EUROPSKA
KOMISIJA

VISOKI PREDSTAVNIK
UNIJE ZA VANJSKE
POSLOVE I
SIGURNOSNU POLITIKU

Bruxelles, 10.2.2020.
JOIN(2020) 3 final

ZAJEDNIČKO IZVJEŠĆE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

Izvješće o Općem sustavu o povlasticama za razdoblje 2018.–2019.

{SWD(2020) 16 final} - {SWD(2020) 17 final} - {SWD(2020) 18 final} -
{SWD(2020) 19 final} - {SWD(2020) 20 final} - {SWD(2020) 21 final} -
{SWD(2020) 22 final} - {SWD(2020) 23 final} - {SWD(2020) 24 final} -
{SWD(2020) 25 final}

1. UVOD

Na temelju svojeg Općeg sustava o povlasticama (OSP)[i] EU jednostrano podržava zemlje u razvoju u ostvarivanju održivog razvoja putem trgovine. Trgovinskim se povlasticama promiču univerzalne vrijednosti ljudskih prava, ključni standardi rada, zaštita okoliša i dobro upravljanje.

Ovom **trećem dvogodišnjem izvješću o OSP-u priloženo je 10 zajedničkih radnih dokumenata službi (Europske komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku).** U njima se nalazi procjena učinkovitosti devet korisnika dogovora OSP+ i triju korisnika dogovora „Sve osim oružja" (EBA) sukladno pojačanom angažmanu.

Ovo izvješće posebice obuhvaća:

1. **razmjer u kojem zemlje korisnice iskorištavaju** taj sustav;
2. niz **glavnih tema**, uključujući smrtnu kaznu, prostor civilnog društva, dječji rad i okoliš;
3. **Partnerstva**: primjeri načina rada EU-a s partnerima radi ostvarenja što učinkovitijeg OSP-a.

Izvješće se temelji na promatračkim misijama EU-a, evaluaciji OSP-a u sredini razdoblja[ii], angažmanu EU-a s partnerskim zemljama (uključujući dijaloge o ljudskim pravima), međunarodnim organizacijama, civilnim društvom i industrijom. Poseban dijalog o civilnom društvu održan je 16. srpnja 2019.[iii]

2. GLAVNI PODACI

Korisnici OSP-a napreduju. U razdoblju 2018.–2019. nekoliko je zemalja izašlo iz sustava jer su ostvarile status gospodarstva s visokim srednjim dohotkom. Osim toga, **uspješnim pregovaračkim planom** EU-a pridonijelo se zemljama koje su napustile OSP zbog stupanja u bilateralne povlaštene sporazume s EU-om. Krajem 2019. u sustavu je bio **71 korisnik**, tj. 11 korisnika manje nego u posljednjem izvješću.

U pogledu učinka povlastica, **OSP je postao važniji**, prema apsolutnim i relativnim brojevima. Unatoč padu broja korisnika, vrijednost uvoza u EU iz zemalja OSP-a porasla je za 16,2 %, tj. sa 158 milijardi EUR u 2016. na 183,6 milijardi EUR u 2018. (uvoz EU-a povećao se sveukupno za 13,3 %). Od tog je iznosa 68,9 milijardi EUR uvezeno primjenom OSP-a.

OSP je **posebice važan najsiromašnijim zemljama**: udio najnerazvijenijih zemalja (LDC-i) u ukupnom uvozu EU-a dosegao je 2,2 % u 2018., više od polovine od udjela zemalja LDC-a u svjetskom uvozu (0,98 % u 2017.[iv]). Korisnice EBA ostvarile su povećanje od 15,3 % svojeg povlaštenog izvoza u EU.

Vrijednost povlaštenog uvoza iz **afričkih zemalja korisnica OSP-a** u EU povećala se za 17,2 % i dosegla 3,3 milijarde EUR. **Mauritanija** je povećala izvoz primjenom OSP-a za 62 %, a **Senegal** za 44 %. Ipak, udio afričkog uvoza primjenom OSP-a u EU i dalje je relativno nizak te čini manje od 5 %, unatoč činjenici da je **38 od ukupno 71 korisnika iz Afrike**. Najistaknutiji sektor koji ostvaruje prednosti od OSP-a jest sektor odjeće, u kojemu su druge zemlje često konkurentnije. Kako OSP nudi prilike u mnogim drugim sektorima (kao što je prerađena hrana), moguće je iskoristiti više prednosti. Ulogu igra i

nedostatak osviještenosti o sustavu i čimbenici koji ograničavaju izvozne kapacitete afričkih poduzeća.

Iskorištenost trgovinskih povlastica u okviru OSP-a porasla je u 2018. na 81,8 % (78,8 % u 2016.). Kod sustava EBA taj je iznos bio 93,4 %. Prednosti su iskorištene uglavnom u sektoru odjeće, a diversifikacija izvoza i dalje je izazov.

Uvoznici i industrija EU-a koji su prisutni u zemljama korisnicama OSP-a podržavaju Program održivog razvoja i mogu igrati pozitivnu ulogu, posebice u promicanju reformi rada te zdravlja i sigurnosti na radu. Izvozne industrije, primjerice u **Pakistanu, Bangladešu, Mjanmaru i Šri Lanki** žele zadovoljiti međunarodne standarde. To je izravan rezultat inzistiranja (europskih) kupaca na odgovornim lancima opskrbe te ima širi učinak na te zemlje.

Korisnice sustava OSP+ **napredovale su u učinkovitoj primjeni 27 međunarodnih konvencija popisanih u dogovoru. Također su preuzele dodatne obveze.** Sve zemlje korisnice sustava OSP+ potpisale su **Pariški sporazum** te su ponekad odgovarale na zahtjeve iz promatračkih misija sustava OSP+ (**Filipini**). **Armenija** je potpisala Drugi fakultativni protokol uz Međunarodni pakt UN-a o građanskim i političkim pravima (ICCPR), kojim se efektivno ukida smrtna kazna, te uz Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom (CRPD).

Kada je riječ o **dječjem radu**, **Mongolija** je nakon nedavne promatračke misije pristala provesti istraživanje o dječjem radu. Istraživanje o dječjem radu provodi se diljem **Pakistana**. **Šri Lanka** je uspješno smanjila dječji rad s 16 % na 1 % u okviru pionirskog projekta „Zone bez dječjeg rada”. U međuvremenu, **Bolivija** je podigla minimalnu granicu dobi za rad na međunarodni standard od 14 godina. **Cabo Verde** napredovao je u pitanju kriminalizacije iskorištavanja i omogućivanja prostitucije i seksualnog iskorištavanja maloljetnika. **Paragvaj** je usvojio nacionalnu strategiju o iskorjenjivanju dječjeg rada do 2024.

Korisnici zadržavaju obveze i nakon što napuste OSP. Na primjer, 2019. **Paragvaj** je objavio – nakon izlaska iz OSP-a – svoje dobrovoljno izvješće u sredini razdoblja o provedbi preporuka univerzalnog periodičnog pregleda koji provodi Vijeće UN-a za ljudska prava.

U nekim se državama **obveze preuzimaju prije njihove prijave za OSP+**: **Uzbekistan** je 14. listopada 2019. usvojio zakon o pristupu Kartagenskom protokolu o biosigurnosti u sklopu svojeg plana prijave za OSP+.

Ipak, **i dalje postoje izazovi u vezi s usklađenošću sa zahtjevima OSP-a**: prostor civilnog društva smanjuje se, posebice u **Pakistanu i na Filipinima**. Zahtjevi za primjenu smrtne kazne sve su intenzivniji, posebno u **Šri Lanki, Mongoliji i na Filipinima**. Većina je korisnika suočena s izazovima u pogledu **slobode udruživanja**.

Detaljno se **analiziraju zemlje** koje **ne žele rješavati pitanja ili se angažirati u njima.** EU je pojačanim angažmanom intenzivirao dijalog s **Bangladešom**, **Kambodžom** i **Mjanmarom** kako bi te zemlje potaknuo na konkretne mjere u pogledu ozbiljnih propusta u poštivanju temeljnih ljudskih i radnih prava te kako bi pronašao održiva rješenja.

Angažmani sa svakom od ovih zemalja različiti su:

u angažmanu s **Bangladešom** naglasak je na sukladnosti s Konvencijama MOR-a. Tijekom promatračke misije EU-a u listopadu 2019. bangladeške su vlasti pristale na izradu plana s rokovima u cilju poboljšanja prava radnika, posebice u vezi s usklađivanjem bangladeškog Zakona o radu i Zakona o zonama proizvodnje za izvoz.

U **Mjanmaru** se o pitanjima povezanima s ljudskim i radnim pravima raspravljalo tijekom promatračkih misija na visokoj razini u listopadu 2018. i veljači 2019. Rasprave su se nastavile tijekom prvog sastanka između viših dužnosnika EU-a i Mjanmara u svibnju 2019. i tijekom dijaloga o ljudskim pravima između EU-a i Mjanmara kojim je supredsjedao posebni predstavnik EU-a za ljudska prava u lipnju 2019.

Zbog izostanka rezultata u **Kambodži** u pitanjima ljudskih i radnih prava pokrenut je postupak privremenog povlačenja carinskih povlastica.

3. KRETANJA OD POSLJEDNJEG IZVJEŠĆA

Opći sustav o povlasticama sastoji se od **triju dogovora**:

U okviru **općeg dogovora o OSP-u**, EU odobrava **smanjenje** carina za proizvode obuhvaćene s otprilike 66 % tarifnih stavki koji dolaze iz zemalja s niskim ili srednje niskim dohotkom, koje ne ostvaruju koristi od drugih oblika povlaštenog pristupa tržištu EU-a.

Za zemlje korisnice **posebnog poticajnog dogovora za održivi razvoj i dobro upravljanje** (**GSP+**), EU **ukida** carine za proizvode koji su u pravilu obuhvaćeni istim tarifnim stavkama.

Sukladno dogovoru „**Sve osim oružja"** (**EBA**), EU odobrava pristup bez carina i kvota za sve uvezene proizvode osim oružja i streljiva iz zemalja koje je UN klasificirao kao najnerazvijenije zemlje (LDC-i). Korisnici ne gube status EBA ulaskom u sporazum o slobodnoj trgovini (FTA) s EU-om.

3.1. Ažuriranje zakonodavstva

Europska komisija donijela je nekoliko pravnih akata povezanih s Uredbom:

- **stupnjevanje proizvoda**: Uredbom Komisije od 12. veljače 2019. suspendirane su carinske povlastice za niz proizvoda u razdoblju 2020.–2022. za tri zemlje korisnice: **Indiju, Indoneziju i Keniju**[v],
- **uklanjanje s popisa korisnika OSP-a:** status OSP ukinut je zemljama koje su ostvarile status gospodarstva s visokim srednjim dohotkom u razdoblju od tri uzastopne godine: **Kamerun, Fidži, Gruzija, Irak, Maršalovi Otoci i Tonga**[vi] (1. siječnja 2017.) i **Paragvaj**[vii] (1. siječnja 2019.),
- nekoliko je zemalja izgubilo status korisnice zbog ulaska u **povlašteni trgovinski sporazum** s EU-om: **Côte d'Ivoire, Gana i Esvatini** (1. siječnja 2019.). **Gruzija** (1. siječnja 2017.)[viii] i **Ukrajina** (1. siječnja 2018.)[ix].

Neke su zemlje izgubile povlastice iz sustava EBA zbog gubitka statusa LDC-a: **Samoa** (1. siječnja 2019.)[x] i **Ekvatorska Gvineja** (1. siječnja 2021.)[xi] (u svakom slučaju, nakon trogodišnjeg prijelaznog razdoblja od datuma stupnjevanja).

Ostali pravni akti u vezi s Uredbom o OSP-u:

- Provedbena uredba Komisije od 16. siječnja 2019.[xii] o uvođenju **zaštitnih mjera** u vezi s uvozom indijske riže podrijetlom iz **Kambodže i Mjanmara/Burme,**
- Provedbena odluka Komisije od 11. veljače 2019. o pokretanju postupka **privremenog opoziva carinskih povlastica Kambodži**[xiii].

3.2. Predstojeće izmjene

Zemlje korisnice OSP-a koje je Svjetska banka klasificirala kao gospodarstva s visokim srednjim dohotkom u razdoblju od tri uzastopne godine gube status zemlje korisnice OSP-a. U skladu s tim, **Nauru, Samoa i Tonga** bit će uklonjeni s popisa zemalja korisnica od 1. siječnja 2021.

Ostale su zemlje klasificirane kao zemlje s visokim srednjim dohotkom od 2018. (**Armenija**) i 2019. (**Šri Lanka**). **Vijetnam** će izgubiti status zemlje korisnice OSP-a dvije godine nakon budućeg stupanja na snagu sporazuma o slobodnoj trgovini s EU-om. Međutim, gospodarski subjekti moći će primjenjivati trošarine iz OSP-a, ako su povoljnije.

U međuvremenu je nekoliko zemalja LDC-a na rasporedu za stupnjevanje. To znači uklanjanje s popisa zemalja korisnica EBA nakon prijelaznog razdoblja od tri godine. Nakon toga mogu se prijaviti za GSP+, ako zadovolje uvjete, ili iskoristiti opći dogovor o OSP-u. **Butan** će gradirati 2023.; nakon toga slijedi **Sveti Toma i Prinsipe** te **Salomonovi Otoci** u 2024. Datum gradiranja **Tuvalua i Kiribata** odredit će se 2021. Za gradiranje iste godine mogli bi biti predloženi **Bangladeš, Laoska Narodna Demokratska Republika, Mjanmar, Nepal i Timor-Leste.**

Dvije zemlje korisnice općeg OSP-a (**Tadžikistan i Uzbekistan**) izrazile su interes za pridruživanje dogovoru GSP+.

3.3. Buduća uredba o OSP-u

Sadašnja Uredba o OSP-u istječe 31. prosinca 2023. Kako bi se gospodarskim subjektima i korisnicima omogućila prilagodba na novu uredbu, Komisija je započela s pripremama za tu uredbu. Svrha nove uredbe bit će nastavak politike poticanja održivog gospodarskog i socijalnog razvoja te razvoja u području okoliša zemalja korisnica, uključujući poštivanje dobrog upravljanja i ljudskih prava, s primarnim ciljem iskorjenjivanja siromaštva. Javna savjetovanja održat će se u 2020.

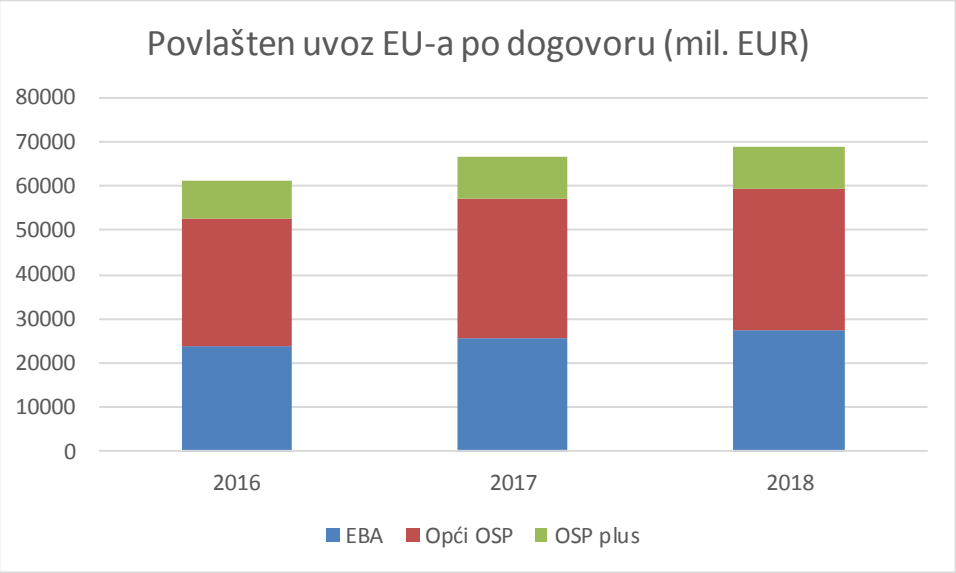
Europski parlament usvojio je 14. ožujka 2019. nezakonodavnu rezoluciju o provedbi Uredbe o OSP-u[xiv]. Europski parlament priznaje pozitivan učinak Uredbe o OSP-u i daje nekoliko preporuka u svrhu pripreme buduće uredbe o OSP-u. Budućom bi uredbom posebno trebalo potaknuti diversifikaciju, jače naglasiti poboljšanje standarda zaštite okoliša te poboljšati praćenje.

4. OSP DJELUJE: GOSPODARSKE PREDNOSTI ZA ZEMLJE U RAZVOJU

U izvještajnom razdoblju 2018.–2019., unatoč nižem broju korisnika OSP-a, sveukupna je vrijednost uvoza EU-a iz zemalja OSP-a značajno porasla, i to s 61,3 milijarde EUR u

2016. na 68,9 milijardi EUR u 2018. Zemlje korisnice općeg dogovora o OSP-u doprinijele su s 32,3 milijarde EUR, zemlje dogovora OSP+ s otprilike 9,5 milijardi EUR te zemlje korisnica EBA s 27,1 milijardom EUR[xv].

Slika 1. Vrijednost uvoza u EU sukladno trima dogovorima o OSP-u

Ako sagledamo **ukupni uvoz EU-a** (uključujući nepovlašteni uvoz) u godinama 2016.–2018., uvoz iz zemalja korisnica OSP-a povećao se za 16,2 %. Izvoz zemalja korisnica EBA u EU porastao je za 9,9 %, zemalja korisnica dogovora GSP+ za 13,4 % i općeg dogovora o OSP-u za 18,8 %. **Indija** je zemlja korisnica OSP-a s najvećim udjelom ukupnog uvoza (uključujući nepovlašteni uvoz), a slijede je **Vijetnam**, **Nigerija**, **Bangladeš** i **Indonezija**.

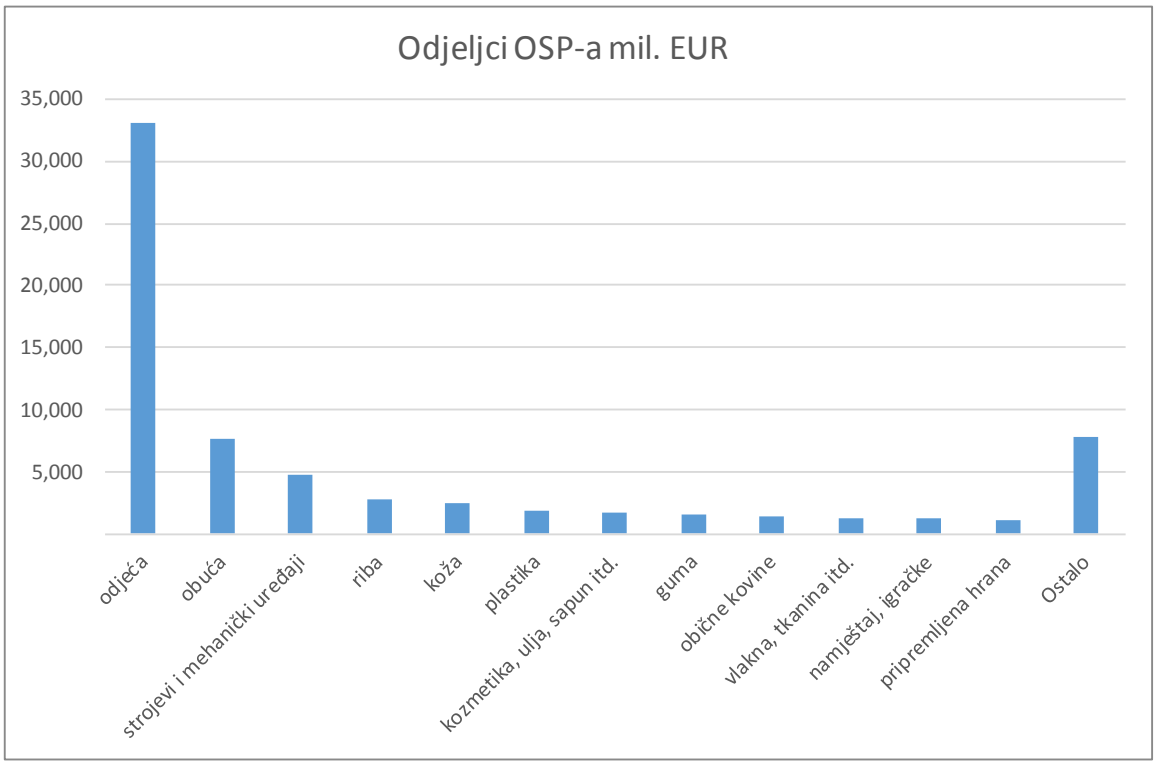
Ako razmatramo samo **povlašteni uvoz**, **Bangladeš** je postao prvi partner EU-a iz sustava OSP-a, a slijede ga **Indija, Indonezija, Vijetnam i Pakistan**.

Tablica 1. Vrijednost uvoza EU-a iz sustava OSP-a iz većih korisnika (u milijunima EUR) i njihov udio u % u ukupnom uvozu te ukupni uvoz EU-a u sustavu OSP-a u 2018.

Zemlja korisnica OSP-a	Uvoz u okviru OSP-a (mil. EUR)	Ukupan uvoz u EU (mil. EUR)	Udio OSP-a zemlje u njezinu uvozu u EU	Udio OSP-a zemlje u ukupnom uvozu u EU primjenom OSP-a	% uvoza kao udio ukupnog u EU-u mil.
Bangladeš	16,776	17,401	96.4%	24.4%	0.96%
Indija	16,378	43,601	37.6%	23.8%	2.41%
Vijetnam	8,994	37,531	24.0%	13.1%	2.07%
Indonezija	6,616	15,557	42.5%	9.6%	0.86%
Pakistan	5,885	6,740	87.3%	8.5%	0.37%
Kambodža	4,987	5,255	94.9%	7.2%	0.29%
Mjanmar	1,926	2,189	88.0%	2.8%	0.12%
Filipini	1,915	7,490	25.6%	2.8%	0.41%
Šri Lanka	1,365	2,755	49.5%	2.0%	0.15%
Mozambik	1,219	1,840	66.3%	1.8%	0.10%
Senegal	367	543	67.6%	0.5%	0.03%
Mauritanija	353	523	67.4%	0.5%	0.03%
Malavi	260	301	86.6%	0.4%	0.02%
Tanzanija	256	473	54.2%	0.4%	0.03%
Etiopija	236	642	36.8%	0.3%	0.04%
Laos	182	251	72.6%	0.3%	0.01%
Uganda	131	471	27.9%	0.2%	0.03%
Nigerija	115	18,715	0.6%	0.2%	1.03%

U pogledu **odjeljaka** proizvoda, većina uvoza u okviru OSP-a (47,9 % od 33 milijarde EUR) i dalje se ostvaruje u sektoru **odjeće**, a slijedi ga **obuća** (11 %), **mehanički uređaji** (7 %), **riblji proizvodi** (4 %), **koža** (3,7 %) i **plastika** (2,7 %) – vidjeti Sliku 2.

Slika 2.: Glavni odjeljci proizvoda u uvozu EU-a u sustavu OSP-a u 2018.

4.1. Evaluacija u sredini razdoblja: OSP je učinkovit

Komisija je 2018. Europskom parlamentu i Vijeću dostavila izvješće o primjeni Uredbe o OSP-u [xvi]. Ta evaluacija u sredini razdoblja pokazuje da OSP EU-a ostvaruje rezultate: uspio je usmjeriti povlastice na najpotrebitije zemlje i pridonio je njihovu održivom razvoju. Učinkovitost OSP-a EU-a povećala se zahvaljujući mehanizmu praćenja, što je dovelo do poboljšanja u području ljudskih i radnih prava. U sektoru tekstila i odjeće povlašten izvoz u sustavu EBA imao je pozitivan učinak na poslovanje i otvaranje radnih mjesta.

Neke preporuke i mjere koje su uslijedile nakon evaluacije u sredini razdoblja

- *U pogledu povećane transparentnosti:* Komisija razmatra nekoliko praktičnih mjera radi poboljšanja praćenja sustava OSP+ te poticanja uključenja civilnog društva i podizanja svijesti za poslovanja i organizacije civilnog društva, uključujući partnere.
- *Primjena zaštitnih odredbi u Uredbi o OSP-u:* EU je u 2019. uveo zaštitne mjere u vezi s indijskom rižom podrijetlom iz Kambodže i Mjanmara nakon istrage kako je navedeno u Uredbi o OSP-u.
- *Pokretanje postupka opoziva kada relevantna tijela za praćenje prijave ozbiljna i sustavna kršenja:* 11. veljače 2019. Komisija je pokrenula postupak privremenog opoziva u vezi s carinskim povlasticama Kambodži.
- *Daljnje jačanje suradnje s razvojnim partnerima, također za privlačenje većih ulaganja u zemlje LDC-a.*

5. OSP PRIDONOSI ODRŽIVOM RAZVOJU

U pogledu radnih i ljudskih prava, u evaluaciji u sredini razdoblja uočena je učinkovitost dogovora OSP+ u stvaranju prednosti putem promatračkog mehanizma dogovora OSP+ i budućeg pristupanja (za zemlje podnositeljice zahtjeva). Veća učestalost i poboljšani opseg praćenja sukladnosti u sustavu OSP+ povećali su utjecaj EU-a.

Tijekom izvještajnog razdoblja 2018.–2019. službe Europske komisije i Europska služba za vanjsko djelovanje (EEAS) provele su promatračke misije u **Armeniji, Boliviji, Kirgistanu, Mongoliji, Pakistanu, Filipinima te Šri Lanki, Kambodži, Bangladešu i Mjanmaru.** Osim učinka OSP-a na otvaranje radnih mjesta, s procjenama koje variraju između 500 000 u Mjanmaru i 5 milijuna u Bangladešu, angažman je također značio veću pažnju posvećenu radnim standardima, ljudskim pravima te, u slučaju dogovora OSP+, okolišu i dobrom upravljanju.

U pogledu dječjih prava ostvaren je napredak: u **Mongoliji** su doneseni zakoni o zaštiti dječjih prava, a proračuni su se znatno povećali. **Paragvaj** je uložio napore u promicanju i zaštiti dječjih prava. U **Šri Lanki** dječji rad smanjen je na 1 %. U **Boliviji** minimalna dob za rad usklađena je sa standardima MOR-a. U **Pakistanu** vlada je pristala provesti istraživanja o dječjem radu. **Cabo Verde** ostvario je važan napredak u kriminalizaciji seksualnog iskorištavanja maloljetnika.

Spomenuto je **potencijalno unatražno praćenje u pogledu ljudskih prava.** Zabrinjavaju pozivi na ponovno uvođenje **smrtne kazne**. Najviše zabrinjava obnovljeni poziv na glasanje o prijedlogu zakona o smrtnoj kazni na **Filipinima.** Taj bi prijedlog zakona bio u suprotnosti s obvezama **Filipina** na koje je ta zemlja pristala u skladu s Drugim fakultativnim protokolom uz ICCPR. U **Šri Lanki** zabrinjavaju izjave prema kojima bi se pogubljenja mogla nastaviti. Ipak, slika nije samo tmurna: Na primjer, tijekom nedavne misije u sustavu OSP+, vladini službenici u Šri Lanki bili su uvjereni da će se *de facto* moratorij održati. **Mongolija** je u vlastitoj procjeni zaključila da ponovno uvođenje smrtne kazne neće biti kompatibilno s njezinim međunarodnim obvezama. Ta je procjena pomogla suzbiti planove o ponovnom uvođenju smrtne kazne. Konačno, **Pakistan** raspravlja o tome treba li smanjiti broj zločina kažnjivih smrtnom kaznom te je u međuvremenu znatno smanjio broj pogubljenja i reformirao postupak peticija za pomilovanje.

U nekim se zemljama smanjuje **prostor civilnog društva**. U **Pakistanu** je protjerano nekoliko međunarodnih nevladinih organizacija, što utječe na slobodu organizacija koje se i dalje nalaze u toj zemlji. Ugrožena je sloboda izražavanja, uključujući putem medija. U **Boliviji** je prijavljeno verbalno i fizičko nasilje protiv branitelja ljudskih prava i novinara, kao i veći broj kaznenih postupaka koji se vode protiv njih. Kada je riječ o **Filipinima**, ozbiljno zabrinjava broj smrtnih slučajeva povezanih s kampanjom protiv nezakonitih droga te nedostatak učinkovitih, nepristranih i transparentnih istraga svih smrtnih slučajeva. Prostor civilnog društva također se smanjuje zbog mjera poduzetih u kontekstu **rata protiv terorizma.** To je uzrokovalo porast broja slučajeva nasilja protiv članova civilnog društva, branitelja ljudskih prava, autohtonih naroda, novinara i odvjetnika. U **Kambodži** je u posljednje tri godine primijećen pad demokracije, poštivanja ljudskih prava i vladavine prava, uključujući smanjenje prostora za političku oporbu, medije i civilno društvo.

S druge strane, **Armenija** je pokazala vidljivo poboljšanje u slobodi izražavanja i okupljanja tijekom „Baršunaste revolucije" u 2018.

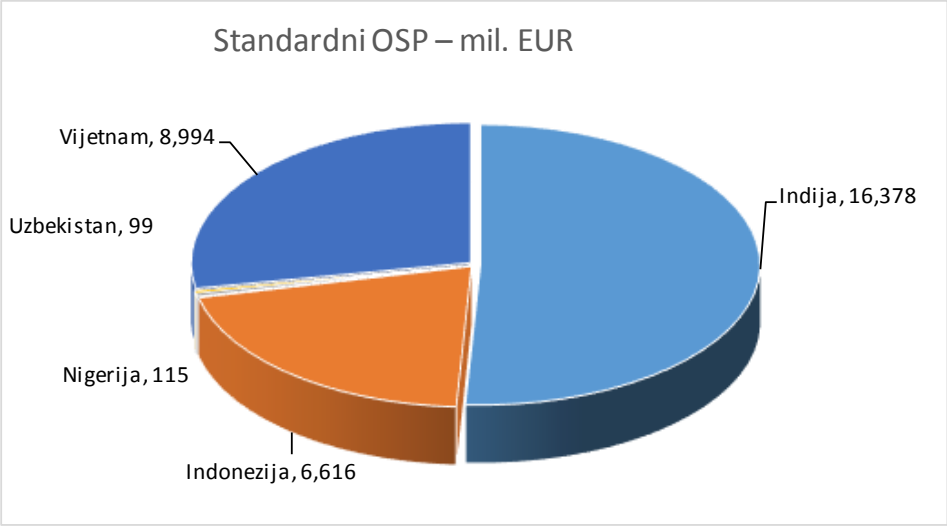
U području **radnih prava** i dalje zabrinjavaju problemi u području **slobode udruživanja** u **Šri Lanki, Pakistanu, Bangladešu i Mjanmaru.** U **Kirgistanu** bi donošenje nacrta Zakona o sindikatima drastično ograničilo nezavisnost sindikata. **Filipinski** Kongres donio je prijedlog zakona o sigurnosti mandata kako bi se okončala zlouporaba „sklapanja ugovora" koju je nedavno zabranio predsjednik.

Zemlje su **u području okoliša i klimatskih promjena** poboljšale izvješćivanje (npr. Konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divlje faune i flore). Svi su korisnici potpisali **Pariški sporazum i Kigalijsku izmjenu Montrealskog protokola**. Vjerojatno je, ipak, da bi veći naglasak na pitanjima okoliša u postupku praćenja imao veći učinak. Očekuje se da će se globalnim okvirom o biološkoj raznolikosti nakon 2020. – sukladno Konvenciji o biološkoj raznolikosti – postaviti snažniji ciljevi i preispitati mehanizmi o napretku zemalja i provedbi.

6. OPĆI DOGOVOR O OSP-U

Tijekom izvještajnog razdoblja 2018.–2019. **Gana, Côte d'Ivoire i Esvatini** napustili su OSP zbog sporazuma o slobodnoj trgovini s EU-om, dok je jedna zemlja pristupila OSP-u (**Samoa**) zbog izlaska iz statusa LDC-a, čime je na kraju tog razdoblja OSP imao ukupno 15 korisnika. Slika u nastavku prikazuje povlašteni uvoz [xvii] u skladu s općim dogovorom o OSP-u u 2018.

Slika 3. Glavni korisnici općeg dogovora o OSP-u u 2018.
(uvoz EU-a u milijunima EUR)

Unatoč blagom smanjenju uvoza primjenom OSP-a (sa 16,6 milijardi EUR u 2016. na 16,4 milijarde EUR u 2018.), **Indija je i dalje najveća korisnica** općeg dogovora o OSP-u s 50,8 % ukupnog uvoza primjenom OSP-a u EU, a slijede je **Vijetnam** (27,9 %) i **Indonezija** (20,5 %). Na četvrtom i petom mjestu nalaze se **Nigerija** i **Uzbekistan**, ali s neznatnim udjelom (0,4 % odnosno 0,3 %).

Stupnjevanje proizvoda

Stupnjevanje proizvoda odnosi se na ukidanje povlastica korisnicama OSP-a za određene odjeljke proizvoda na temelju obrazloženja da za uvoz tih proizvoda više nisu potrebne povlastice EU-a. Primjenjuje se na opći dogovor o OSP-u. Nova se stupnjevanja primjenjuju od 1. siječnja 2020. do 31. prosinca 2022.:

Tablica 2. Stupnjevanje proizvoda u razdobljima 2017.–2019. i 2020.–2022.

Zemlja korisnica OSP-a	Odjeljak OSP-a stupnjevan do 31. prosinca 2019.	Odjeljak OSP-a stupnjevan od 1. siječnja 2020.	Opis proizvoda
Indija	S-5		Mineralne tvari
	S-6a	S-6a	Anorganski i organski kemijski proizvodi
	S-11a	S-11a	Tekstil
	S-14	S-14	Biseri i plemenite kovine
	S-15a	S-15a	Željezo, čelik i proizvodi od željeza i čelika
	S-15b	S-15b	Obične kovine (isključujući željezo i čelik), proizvodi od običnih kovina (isključujući proizvode od željeza i čelika)
		S-17a	Željezničke ili tramvajske lokomotive, vagoni
	S-17b	S-17b	Motorna vozila, bicikli, letjelice i svemirske letjelice, brodovi i brodice
Indonezija	S-1a	S-1a	Žive životinje i proizvodi životinjskog podrijetla isključujući ribu
	S-3	S-3	Ulja, masti i voskovi životinjskog i biljnog podrijetla
		S-5	Mineralne tvari
		S-9a	Drvo i proizvodi od drva; drveni ugljen
Kenija	S-2a	S-2a	Žive biljke i proizvodi cvjećarstva
Ukrajina	S-17a		Željeznička i tramvajska vozila i proizvodi
	S-3		Ulja, masti i voskovi životinjskog i biljnog podrijetla

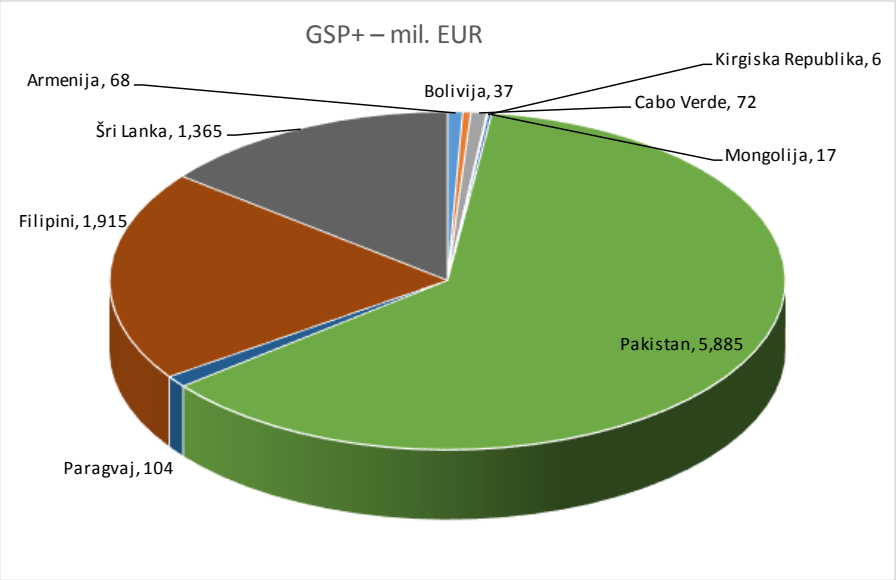
7. DOGOVOR O SUSTAVU OSP+

Dogovor o sustavu OSP+ jedan je od glavnih instrumenata EU-a za promicanje održivog razvoja u osjetljivim zemljama u razvoju. Zemlje moraju ispuniti dva dodatna skupa

kriterija: i. osjetljivost (sastoji se od udjela uvoza i gospodarske diversifikacije) i ii. održivi razvoj. U pogledu održivog razvoja, zemlje trebaju ratificirati 27 ključnih međunarodnih konvencija o ljudskim i radnim pravima, zaštiti okoliša i dobrom upravljanju. Štoviše, zemlje ne smiju izraziti rezerve koje su zabranjene tim konvencijama, i u najnovijim zaključcima tijela za praćenje u skladu s navedenim konvencijama ne smije biti nikakvih ozbiljnih nemogućnosti za njihovu učinkovitu provedbu. Izvještajnim razdobljem 2018.–2019. obuhvaćeno je devet korisnika sustava OSP+: **Armenija, Bolivija, Cabo Verde, Kirgistan, Mongolija, Pakistan, Paragvaj, Filipini i Šri Lanka.**

Paragvaj je prestao biti korisnik sustava OSP+ 1. siječnja 2019. jer je tijekom triju uzastopnih godina klasificiran kao zemlja s visokim srednjim dohotkom. Na slici 4. prikazana je vrijednost povlaštenog uvoza iz zemalja sustava OSP+ u 2018. Najveći je udio **Pakistana**, i to sa 62,2 % cjelokupnog uvoza iz sustava OSP+ u EU (74 % u 2018.).

Slika 4.: Veći korisnici dogovora o sustavu OSP+ u 2018. (uvoz u EU u milijunima EUR)

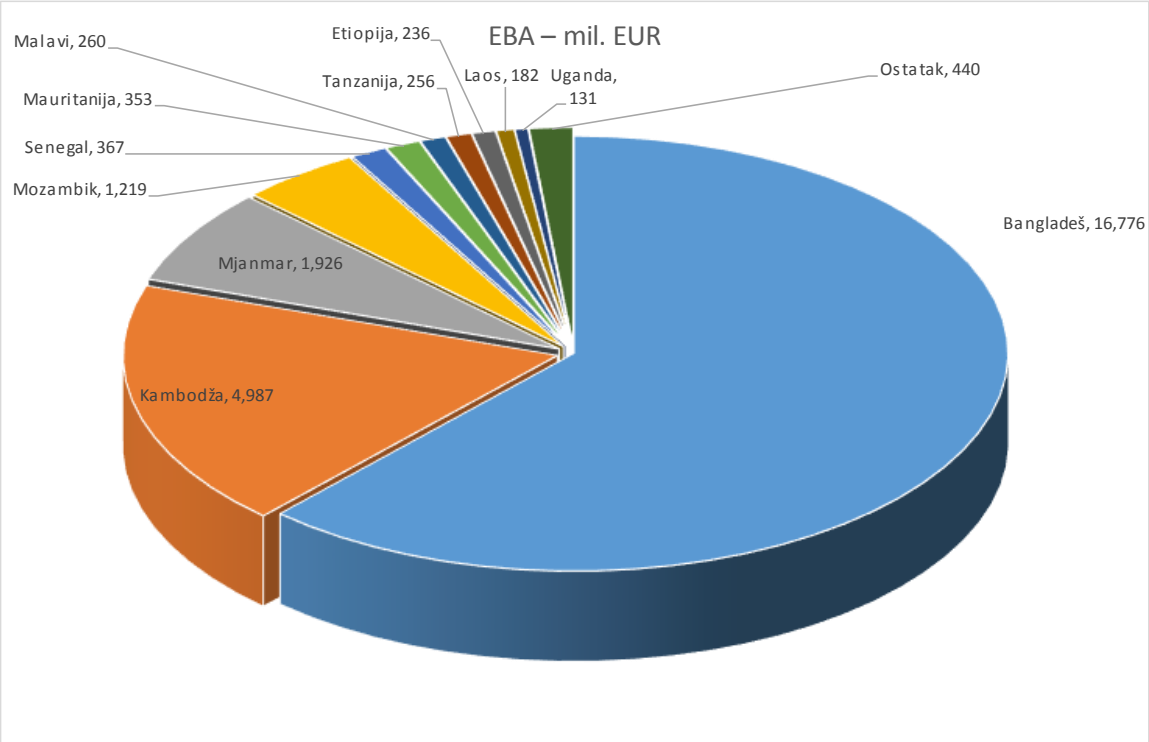

8. DOGOVOR „SVE OSIM ORUŽJA”

EBA je vodeći trgovinski instrument EU-a namijenjen pomoći najsiromašnijim i najnerazvijenijim zemljama svijeta, zemljama LDC-a. Jedna je zemlja (**Samoa**) napustila dogovor u 2019. zbog gradiranja iz statusa zemlje LDC-a u 2014., čime je ukupan broj korisnika sveden na48.

Slika 5. prikazuje vrijednosti i postotak povlaštenog uvoza u EU iz zemalja korisnica EBA u 2018. Najveći udio uvoza u okviru dogovora EBA odnosio se na Bangladeš (61,8 %), a slijede ga Kambodža (18,4 %) i Mjanmar (7,1 %). U smislu ukupnih korisnika OSP-a, Bangladeš je 2018. preuzeo vodstvo nad Indijom (sa 16,8 milijardi EUR povlaštenog uvoza naspram 16,4 milijarde EUR iz Indije).

Slika 5. Veći korisnici dogovora „Sve osim oružja” u 2018. (uvoz EU-a u milijunima EUR)

9. PARTNERSTVO

OSP je više od trgovinskog instrumenta: dijalogom s EU-om o učinkovitoj provedbi međunarodnih konvencija podržava se dugoročni održivi razvoj predmetnih zemalja.

EU ujedno osigurava financijska sredstva partnerima kako bi im pomogao u provedbi konvencija i većem iskorištavanju prednosti:

U **Mongoliji** utvrđeni su proizvodi koji bi se mogli staviti na tržište EU-a primjenom dogovora o sustavu OSP+. Potpora iz proračuna EU-a uključivala je, na zahtjev vlade, istraživanje o dječjem radu. EU je u **Šri Lanki** pomogao u oblikovanju nacionalne izvozne strategije. Zahvaljujući tehničkoj pomoći EU-a, u **Kirgiskoj Republici** podržana je osviještenost o standardima, postupcima i poslovnim modelima EU-a te je tako povećana stopa iskorištavanja povlastica. Zahvaljujući podršci regionalnim organizacijama civilnog društva, u **Armeniji** je omogućena izrada alternativnih izvješća za izvještavanje UN-u na temelju dokaza. U **Cabo Verdeu** EU je podržao prvu udrugu radnika u kućanstvu. U **Boliviji** EU je podržao osnivanje centra koji nudi *pro bono* pravne savjete na internetu za slučajeve političkog nasilja. U **Pakistanu** EU je podržao projekt s naglaskom na jačanju socioekonomskih prava žena zaposlenih u poljoprivrednom sektoru u Punjabu; „SMART **Mjanmar**” promiče održivu potrošnju i proizvodnju odjeće. Projektom Trade for Decent Work (Trgovina za dostojan rad) EU

surađuje s MOR-om radi poboljšanja primjene temeljnih konvencija MOR-a u **Bangladešu**.

10. ZAKLJUČAK

Jednostrane trgovinske povlastice EU-a pomažu zemljama da zahvaljujući trgovini izađu iz siromaštva stvaranjem gospodarstva temeljenog na vrijednostima: više od 10 % cjelokupnog uvoza EU-a dolazi iz zemalja korisnica OSP-a (uključujući nepovlašteni uvoz). Olakšavanjem izvoza u EU OSP privlači ulaganja i tako podržava integraciju u globalne lance vrijednosti. Time se potiče zapošljavanje i stvara dohodak.

OSP donosi poticaje za ulaganja u zemlje korisnice. Iako je udio povlaštenog uvoza u ukupnom uvozu EU-a ograničen – 3,8 % u 2018. – poduzeća i vlade potaknuo je na povezivanje poslovanja s održivim razvojem. Promicanje dobrog upravljanja i ljudskih prava omogućava predvidljivije poslovno okruženje. U industriji odjeće EU unosi nove poslovne modele s visokim i višim standardima u području okoliša i rada. Poduzeća su zbog tih međunarodnih vrijednosti konkurentnija.

OSP treba ostati relevantan za razvoj. Povlastice se urušavaju zbog trgovinskih sporazuma. Osiguravanje koherentnosti s drugim politikama postalo je još važnije, tako da korisnici mogu iskoristiti OSP. To obuhvaća podršku diversifikacijskih gospodarstava; privlačenje novih ulagača; olakšavanje trgovine i osviještenost.

OSP-u su potrebna snažna partnerstva: EU će nastaviti blisko surađivati s korisnicima i dionicima. Ti su partneri, uključujući Europski parlament i države članice EU-a, ključni za napredak Programa održivog razvoja do 2030. Industrija EU-a predvodnica je visokih standarda u smislu rada, proizvodnih postupaka i okoliša te svojim poslovnim planovima može podržati održivi razvoj zemalja.

Pristupom tržištu EU-a pomažemo zemljama u razvoju u njihovim nastojanjima ostvarivanja gospodarskog rasta, smanjenja siromaštva, dobrog upravljanja i održivog razvoja.

PRILOG I. KORISNICI

Tablica 1. Opći dogovor o OSP-u

	Opći korisnici OSP-a tijekom razdoblja izvješćivanja 2018.–2019.	Promjene u statusu korisnika tijekom razdoblja 2018.–2019. i nakon njega
1.	Cookovi Otoci	
2.	Côte d'Ivoire	Napustio je sustav 1. siječnja 2019.
3.	Gana	Napustila je sustav 1. siječnja 2019.
4.	Indija	
5.	Indonezija	
6.	Kenija	
7.	Mikronezija (Savezne države)	
8.	Nauru	
9.	Nigerija	
10.	Niue	
11.	Republika Kongo	
12.	Samoa	Uključena na dan 1. siječnja 2019. nakon uklanjanja iz sustava EBA
13.	Esvatini	Napustio je sustav 1. siječnja 2019.
14.	Sirija	
15.	Tadžikistan	
16.	Tonga	
17.	Uzbekistan	
18.	Vijetnam	Uklonit će se dvije godine nakon budućeg stupanja na snagu sporazuma o slobodnoj trgovini EU-a

Tablica 2. Dogovor o sustavu OSP+

	Korisnici sustava OSP+ tijekom razdoblja izvješćivanja 2018.–2019.	Promjene u statusu korisnika sustava OSP+ tijekom razdoblja 2018.–2019. i nakon njega
1.	Armenija	Mogla bi napustiti sustav do 1. siječnja 2022.*
2.	Bolivija	
3.	Cabo Verde	
4.	Kirgistan	
5.	Mongolija	
6.	Pakistan	
7.	Paragvaj	Napustio je sustav 1. siječnja 2019.
8.	Filipini	
9.	Šri Lanka	Mogla bi napustiti sustav do 1. siječnja 2023.*

* Ovisno o klasifikaciji Svjetske banke u status s visokim srednjim dohotkom.

Tablica 3. Dogovor o sustavu EBA

Korisnici sustava EBA tijekom razdoblja izvješćivanja 2018.–2019.			
1.	Afganistan	26	Mali
2.	Angola	27	Mauritanija
3.	Bangladeš	28	Malavi
4.	Butan	29	Mjanmar/Burma
5.	Burkina Faso	30	Mozambik
6.	Burundi	31	Nepal
7.	Benin	32	Niger
8.	Kambodža	33	Ruanda
9.	Čad	34	Samoa **(uklonjena 1. siječnja 2019.)**
10.	Demokratska Republika Kongo	35	Sijera Leone
11.	Srednjoafrička Republika	36	Senegal
12.	Komori	37	Salomonovi Otoci
13.	Džibuti	38	Somalija
14.	Eritreja	39	Južni Sudan
15.	Etiopija	40	Sudan
16.	Gambija	41	Sveti Toma i Prinsipe
17.	Gvineja	42	Tanzanija
18.	Ekvatorska Gvineja	43	Timor-Leste
19.	Gvineja Bisau	44	Togo
20.	Haiti	45	Tuvalu
21.	Kiribati	46	Uganda
22.	Laos (Narodna Demokratska Republika)	47	Vanuatu
23.	Liberija	48	Jemen
24.	Lesoto	49	Zambija
25.	Madagaskar		

PRILOG II. STATISTIČKE INFORMACIJE

Tablica 1. Vrijednost povlaštenog uvoza za sve zemlje korisnice OSP-a (tisuća EUR)*

Izvor: COMEXT – TARIC – ISDB			2016				2017				2018			
OSP	Treća	Proizvod	Uvoz ('000 EUR)			% OSP-a	Uvoz ('000 EUR)			% OSP-a	Uvoz ('000 EUR)			% OSP-a
Razred	zemlja	Odjeljak	Ukupno	Prihvatljivi OSP	Iskorišteni OSP	iskorišteno	Ukupno	Prihvatljivi OSP	Iskorišteni OSP	iskorišteno	Ukupno	Prihvatljivi OSP	Iskorišteni OSP	iskorišteno
Svi OSP-i	Sve treće zemlje	Svi odjeljci	157,968,285	77,772,810	61,304,975	78.8	171,015,879	81,859,271	66,500,268	81.2	183,561,869	84,197,170	68,867,982	81.8
OSP EBA	Sve treće zemlje	Svi odjeljci	36,231,581	25,629,460	23,542,234	91.9	36,322,070	27,282,563	25,470,092	93.4	39,815,338	29,042,288	27,135,733	93.4
Opći OSP	Sve treće zemlje	Svi odjeljci	104,700,491	41,659,377	29,168,901	70.0	115,944,571	43,256,512	31,682,039	73.2	124,430,850	43,762,080	32,264,222	73.7
OSP plus	Sve treće zemlje	Svi odjeljci	17,036,213	10,483,974	8,593,840	82.0	18,749,238	11,320,197	9,348,137	82.6	19,315,681	11,392,802	9,468,028	83.1

Tablica 2. Vrijednost povlaštenog uvoza po zemlji korisnici općeg dogovora o OSP-u (tisuća EUR)*

Izvor: COMEXT – TARIC – ISDB			2016				2017				2018			
OSP	Treća	Proizvod	Uvoz ('000 EUR)			% OSP-a	Uvoz ('000 EUR)			% OSP-a	Uvoz ('000 EUR)			% OSP-a
Razred	zemlja	Odjeljak	Ukupno	Prihvatljivi OSP	Iskorišteni OSP	iskorišteno	Ukupno	Prihvatljivi OSP	Iskorišteni OSP	iskorišteno	Ukupno	Prihvatljivi OSP	Iskorišteni OSP	iskorišteno
Opći OSP	Kongo	Svi odjeljci	1,048,684	34,084	14,350	42.1	1,001,210	20,113	13,739	68.3	847,801	40,989	32,744	79.9
Opći OSP	Cookovi Otoci	Svi odjeljci	8,659	246	31	12.7	7,721	54	3	6.3	12,118	29		
Opći OSP	Gana	Svi odjeljci	2,287,682	683,385	868	0.1	1,791,855	742,412	5,677	0.8	2,591,628	766,996	1,256	0.2
Opći OSP	Indija	Svi odjeljci	37,687,522	18,889,804	16,638,803	88.1	42,011,292	18,521,203	16,055,203	86.7	43,601,093	18,765,680	16,377,580	87.3
Opći OSP	Indonezija	Svi odjeljci	14,029,260	7,314,440	5,166,233	70.6	15,508,752	8,054,954	6,372,484	79.1	15,557,258	8,173,754	6,616,400	80.9
Opći OSP	Côte d'Ivoire	Svi odjeljci	4,535,782	1,294,557	2,070	0.2	4,352,843	1,294,499	1,540	0.1	3,987,626	1,166,178	467	0.0
Opći OSP	Kenija	Svi odjeljci	1,268,546	870,131	16,288	1.9	1,227,254	392,672	3,373	0.9	1,264,239	419,889	2,648	0.6
Opći OSP	Mikronezija	Svi odjeljci	450	442	112	25.4	144	142	81	57.5	122	112	62	55.0
Opći OSP	Nauru	Svi odjeljci	95	53			68	43			274	14		
Opći OSP	Nigerija	Svi odjeljci	10,844,785	157,780	101,974	64.6	13,207,881	164,081	107,070	65.3	18,715,007	147,040	114,661	78.0
Opći OSP	Niue	Svi odjeljci	267	181			231	21			346	22		
Opći OSP	Esvatini	Svi odjeljci	121,534	21,049	56	0.3	84,692	15,358			63,303	19,269	29	0.2
Opći OSP	Sirija	Svi odjeljci	49,489	20,230	8,911	44.1	52,984	23,482	10,448	44.5	57,873	23,931	12,040	50.3
Opći OSP	Tadžikistan	Svi odjeljci	81,968	12,916	11,822	91.5	42,857	17,412	15,527	89.2	46,884	15,383	14,083	91.5
Opći OSP	Tonga	Svi odjeljci	863	125	35	28.2	312	106	56	52.4	1,403	1,019	97	9.5
Opći OSP	Uzbekistan	Svi odjeljci	117,189	86,289	75,689	87.7	176,378	134,804	121,308	90.0	152,522	112,334	98,606	87.8
Opći OSP	Vijetnam	Svi odjeljci	32,617,715	12,273,664	7,131,655	58.1	36,478,097	13,875,158	8,975,529	64.7	37,531,353	14,109,440	8,993,548	63.7

* Ukupan uvoz obuhvaća sav uvoz, uključujući proizvode koji automatski ostvaruju prednosti od nultih carina najpovlaštenije nacije („MFN"). „Uvoz prihvatljiv za EBA" odnosi se samo na proizvode u okviru dogovora o sustavu EBA, koje inače ne ostvaruju prednosti od nulte carine MFN-a.

Tablica 3. Vrijednost povlaštenog uvoza po zemlji korisnici EBA (tisuća EUR)*

Izvor: COMEXT – TARIC – ISDB	2016				2017				2018			
Treća zemlja	Uvoz ('000 EUR)			% OSP-a iskorišteno	Uvoz ('000 EUR)			% OSP-a iskorišteno	Uvoz ('000 EUR)			% OSP-a iskorišteno
	Ukupno	Prihvatljivi OSP	Iskorišteni OSP		Ukupno	Prihvatljivi OSP	Iskorišteni OSP		Ukupno	Prihvatljivi OSP	Iskorišteni OSP	
Sve treće zemlje	36,231,581	25,629,460	23,542,234	91.9	36,322,070	27,282,563	25,470,092	93.4	39,815,338	29,042,288	27,135,733	93.4
Afganistan	18,886	5,632	2,846	50.5	21,365	7,112	3,792	53.3	25,966	11,958	6,962	58.2
Angola	4,156,543	69,808	30,828	44.2	2,273,906	55,874	28,024	50.2	3,628,254	47,610	32,460	68.2
Bangladeš	16,384,267	16,321,080	15,617,510	95.7	16,744,627	16,676,909	16,145,456	96.8	17,400,928	17,327,005	16,776,310	96.8
Benin	39,218	5,115	4,817	94.2	18,048	3,132	2,830	90.4	17,034	4,128	3,454	83.7
Butan	2,604	2,139	1,884	88.1	13,218	13,121	12,954	98.7	26,226	25,475	24,972	98.0
Burkina Faso	109,149	10,928	9,912	90.7	165,781	16,468	15,422	93.6	189,383	19,177	17,953	93.6
Burundi	31,925	292	260	89.3	24,881	186	86	46.5	24,477	226	139	61.6
Kambodža	4,595,590	4,529,091	4,179,306	92.3	4,957,827	4,922,461	4,711,554	95.7	5,254,668	5,214,970	4,987,305	95.6
Srednjoafrička Republika	16,556	748	6	0.9	12,258	385	363	94.2	13,335	358		
Čad	114,667	978			200,324	229			344,373	1,047	0	0.0
Komori	15,515	7,505	7,168	95.5	19,463	9,603	8,974	93.5	26,128	8,848	5,861	66.2
Kongo (Demokratska Republika	738,795	6,001	3,595	59.9	747,666	8,701	7,030	80.8	693,937	34,773	33,419	96.1
Džibuti	23,097	5,402	156	2.9	17,952	8,793	266	3.0	12,918	5,300	194	3.7
Ekvatorska Gvineja	1,237,741	22,795	19,052	83.6	1,046,548	13,428	11,680	87.0	1,263,790	7,028	1,900	27.0
Eritreja	13,248	2,171	2,031	93.6	19,991	2,057	1,995	97.0	2,290	2,121	1,969	92.8
Etiopija	712,168	400,421	245,789	61.4	651,593	248,859	228,748	91.9	641,581	245,054	236,088	96.3
Gambija	14,039	10,512	9,933	94.5	11,847	6,660	6,475	97.2	17,864	11,640	9,859	84.7
Gvineja	522,866	2,664	811	30.5	442,790	3,062	1,447	47.3	507,006	1,843	1,022	55.4
Gvineja Bisau	1,602	404			3,199	30			3,491	401	198	49.4
Haiti	39,484	15,996	13,823	86.4	47,254	22,831	19,873	87.0	51,642	17,920	15,201	84.8
Kiribati	152	97			300	211	140	66.4	298	178	158	88.6
Laos	235,140	177,175	170,097	96.0	273,718	190,102	179,627	94.5	250,958	196,320	182,257	92.8
Lesoto	207,516	2,875	2,047	71.2	270,789	5,617	1,253	22.3	352,205	5,862	1,586	27.1
Liberija	272,913	4,301	379	8.8	534,157	1,219	49	4.0	341,751	542	5	0.9
Madagaskar	935,078	702,377	9,859	1.4	1,114,120	843,318	22,715	2.7	1,166,604	900,121	20,387	2.3
Malavi	267,919	215,082	214,029	99.5	364,680	306,073	304,207	99.4	300,737	263,068	260,300	98.9
Mali	36,626	5,706	4,773	83.6	27,209	4,658	3,618	77.7	41,228	4,564	1,255	27.5
Mauritanija	428,459	224,239	217,879	97.2	497,476	316,171	312,154	98.7	523,375	358,765	352,581	98.3
Mozambik	1,301,694	970,575	964,758	99.4	1,636,345	1,133,619	1,114,523	98.3	1,839,684	1,240,216	1,219,492	98.3
Mjanmar	974,013	878,013	828,360	94.3	1,507,975	1,398,240	1,316,449	94.2	2,188,738	2,016,300	1,926,416	95.5
Nepal	94,312	83,435	77,175	92.5	93,138	82,461	74,986	90.9	90,223	78,759	71,368	90.6
Niger	116,024	3,692	3,080	83.4	83,907	3,913	3,504	89.5	7,529	4,011	3,188	79.5
Ruanda	51,349	1,991	947	47.6	56,158	6,511	5,575	85.6	64,459	10,550	10,061	95.4
Samoa	1,882	1,475	293	19.9	5,524	4,051	117	2.9	2,553	669	446	66.6
Sveti Toma i Prinsipe	10,241	183	98	53.5	7,835	151	91	60.5	5,380	744	533	71.7
Senegal	416,579	266,230	255,426	95.9	441,511	337,757	324,888	96.2	542,620	381,831	366,717	96.0
Sijera Leone	222,938	1,645	533	32.4	246,881	3,188	2,342	73.4	230,772	4,071	647	15.9
Salomonovi Otoci	53,495	52,945	52,848	99.8	65,781	65,414	65,389	100.0	69,634	68,986	68,804	99.7
Somalija	13,047	568	15	2.7	18,119	106			23,935	750	609	81.1
Južni Sudan	303	104	70	67.6	234	74	5	6.7	93	35		
Sudan	182,863	23,460	22,751	97.0	171,714	43,275	41,417	95.7	150,264	11,762	10,689	90.9
Tanzanija	620,797	324,271	317,666	98.0	504,007	276,635	268,100	96.9	473,345	263,768	256,364	97.2
Timor-Leste	5,369	71			12,880	6,598			9,808	5,181		
Togo	102,775	33,290	24,138	72.5	76,888	20,349	18,669	91.7	78,778	23,650	22,288	94.2
Tuvalu	51	28			155	42			294	34		
Uganda	444,563	150,535	148,273	98.5	511,912	144,142	141,158	97.9	470,893	134,028	131,480	98.1
Vanuatu	3,334	1,475	370	25.1	987	332	180	54.2	1,020	110	22	20.4
Jemen	18,692	6,285	4,574	72.8	31,930	17,315	16,012	92.5	39,584	28,791	26,070	90.5
Zambija	425,496	77,656	72,067	92.8	325,205	51,121	45,955	89.9	403,284	51,739	46,744	90.3

Tablica 4. Vrijednost povlaštenog uvoza po zemlji korisnici OSP+ (tisuća EUR)*

Izvor: COMEXT – TARIC – ISDB		2016				2017				2018			
OSP	Treća	Uvoz ('000 EUR)			% OSP-a	Uvoz ('000 EUR)			% OSP-a	Uvoz ('000 EUR)			% OSP-a
Razred	zemlja	Ukupno	Prihvatljivi OSP	Iskorišteni OSP	iskorišteno	Ukupno	Prihvatljivi OSP	Iskorišteni OSP	iskorišteno	Ukupno	Prihvatljivi OSP	Iskorišteni OSP	iskorišteno
OSP plus	Sve treće zemlje	17,036,213	10,483,974	8,593,840	82.0	18,749,238	11,320,197	9,348,137	82.6	19,315,681	11,392,802	9,468,028	83.1
OSP plus	Armenija	310,033	116,430	107,772	92.6	351,132	135,485	130,319	96.2	207,913	74,868	68,162	91.0
OSP plus	Bolivija	529,756	58,741	55,233	94.0	474,410	58,523	54,344	92.9	592,673	40,672	36,853	90.6
OSP plus	Cabo Verde	70,614	68,097	65,886	96.8	72,266	46,474	38,426	82.7	90,454	75,364	71,567	95.0
OSP plus	Kirgiska Republika	72,289	6,089	3,244	53.3	164,933	7,978	4,795	60.1	631,176	10,070	6,112	60.7
OSP plus	Mongolija	64,167	18,139	15,264	84.1	69,579	19,509	16,795	86.1	72,587	17,942	16,522	92.1
OSP plus	Pakistan	6,205,712	5,783,301	5,522,688	95.5	6,592,810	6,114,571	5,877,716	96.1	6,739,519	6,097,752	5,885,055	96.5
OSP plus	Paragvaj	1,074,459	41,718	36,558	87.6	1,147,669	53,960	47,532	88.1	735,556	110,178	104,408	94.8
OSP plus	Filipini	6,306,721	2,361,822	1,681,542	71.2	7,241,862	2,620,112	1,937,602	74.0	7,490,408	2,618,057	1,914,773	73.1
OSP plus	Šri Lanka	2,402,460	2,029,637	1,105,654	54.5	2,634,576	2,263,585	1,240,607	54.8	2,755,395	2,347,900	1,364,575	58.1

[i] Uredba (EU) br. 978/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o primjeni sustava općih carinskih povlastica i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 732/2008, SL L 303, 31.10.2012.

[ii] Izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o primjeni Uredbe (EU) br. 978/2012 {SWD(2018) 430 final}, COM(2018) 665 final, Bruxelles, 4.10.2018.

[iii] http://trade.ec.europa.eu/civilsoc/meetdetails.cfm?meet=11541

[iv] Vidjeti Pristup tržištu proizvodima i uslugama od izvoznog interesa u najnerazvijenijim zemljama. Bilješka Tajništva WTO-a (*Market Access for Products and Services of Export Interest to Least Developed Countries*. *Note by the WTO Secretariat)*, WT/COMTD/LDC/W/66, 2. listopada 2018.

[v] Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/249 od 12. veljače 2019., SL L 42, 13.2.2019.

[vi] Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/1979 od 28. kolovoza 2015., SL L 289, 5.11.2015.

[vii] Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/148 od 27. rujna 2017., SL L 26, 31.1.2018.

[viii] Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/1979 od 28. kolovoza 2015., SL L 289, 5.11.2015.

[ix] Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/217 od 5. prosinca 2016., SL L 34, 9.2.2017.

[x] Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/1979 od 28. kolovoza 2015., SL L 289, 5.11.2015.

[xi] Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/148 od 27. rujna 2017., SL L 26, 31.1.2018.

[xii] Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/67 od 16. siječnja 2019., SL L 15, 17.1.2019.

[xiii] Provedbena odluka Komisije od 11. veljače 2019. o pokretanju postupka za privremeni opoziv carinskih povlastica Kraljevine Kambodže na temelju članka 19. Uredbe (EU) br. 978/2012,SL C 55, 12.2.2019.

[xiv] Rezolucija Europskog parlamenta od 14. ožujka 2019. o provedbi Uredbe o OSP-u (EU) br. 978/2012 (2018/2107(INI)).

[xv] U članku 35. Uredbe o OSP-u navedena je osnova za statističke podatke iz ovog izvješća. Podatke su prikupili Glavna uprava za trgovinu na temelju podataka dostupnih u rujnu 2019. iz baze podataka COMEXT (predviđene zakonodavstvom o Extrastatu (Uredba (EZ) br. 471/2009)) i Eurostat. Analizom se uzima u obzir samo uvoz Unije u okviru carinskog postupka puštanja u slobodni promet („uobičajena trgovina") te stoga vrijednosti mogu biti niže od ukupnog uvoza. Nisu uključene ni posebne oznake KN koje nisu dio OSP-a i statističke povjerljivosti trgovine. Nije uključena statistička povjerljivost trgovine, kako bi se spriječilo neželjeno izvođenje rezultata o uvoznicima EU-a iz trgovinske statistike COMEXT i moguće posljedice za analizu na razini pojedinačnog korisnika OSP-a ili proizvoda (oznaka robe).

[xvi] COM(2018) 665 final, Bruxelles, 4.10.2018.

[xvii] Povlašten uvoz prihvatljiv je uvoz za koji su povlastice OSP-a učinkovito primijenjene.